

Notat om kinoenes viktighet lokalt!

Innledning:

Kinoene i små og mellomstore kommuner i distriktene spiller en sentral rolle i det lokale kulturlivet. De fungerer som viktige møteplasser for fellesskap og kulturformidling, og er et kulturtilbud som når ut til et bredt spekter av befolkningen. I områder med begrenset tilgang til andre kulturtilbud er kinoene en viktig arena for både sosialt samvær og kulturformidling, og de bidrar til å styrke den lokale identiteten og samhørigheten.

Kino som fellesskapsarena:

I distriktene, der avstandene kan være store og tilgangen på kulturelle tilbud ofte begrenset, er kinoen et av de få stedene hvor folk kan møtes og oppleve kultur sammen. For mange er kinoen ikke bare et sted for underholdning, men en viktig sosial møteplass der mennesker i ulike aldersgrupper kan dele en felles opplevelse. Dette er særlig viktig i mindre kommuner, hvor kulturelle aktiviteter kan være mer begrenset, og hvor kinoen gir innbyggerne en mulighet til å oppleve både norsk og internasjonal filmkultur.

Kinoen fungerer også som en inngangsport til filmkunst og kulturopplevelser som mange ellers kanskje ikke ville fått tilgang til. Den kan være en bro til større samfunnstemaer, historie og kulturarv, og gir mulighet for å belyse relevante temaer som kan engasjere lokalsamfunnet i samtale og refleksjon. Film kan være et verktøy for å fremme samfunnsdebatt og bidra til felles forståelse på tvers av generasjoner og bakgrunn.

Gjennom felles opplevelser av norske og utenlandske filmer vil ulike målgrupper som barnehager, skoleklasser, lag/foreninger, innvandrergupper og seniorer både ha en opplevels- og debattarena for viktige tema som demokrati, sosiale ulikheter, kulturelle forskjeller, krig etc.

Kinoenes betydning for kulturtilbudet i distriktene:

I små og mellomstore kommuner er kinoen ofte det viktigste fysiske kulturtilbudet. Selv om tilgjengeligheten til andre kulturinstitusjoner som teatre og museer kan være mer begrenset, fungerer kinoen som et vitalt alternativ. Dette gjelder spesielt i distriktene, hvor kulturelle aktiviteter ofte er mer desentraliserte. Ifølge tall fra Film & Kino, har 80 prosent av befolkningen tilgang til et fast kinotilbud i sin kommune, og kinoene når ut til bredt i befolkningen, også i de mer avsidesliggende områdene.

Kinoens rolle som kulturformidler er ikke bare begrenset til filmvisninger. Mange kinoer i distriktene er også viktige for å tilby arrangementer som filmfestivaler, barnefilmer, dokumentarer og spesialvisninger som ellers ikke ville vært tilgjengelige i mindre lokalsamfunn. Dette gir innbyggerne muligheten til å oppleve et større mangfold av filmkultur og til å delta i kulturelle aktiviteter som de kanskje ikke kunne delta i hvis de bodde nærmere storbyene.

Kinoene tilbyr filmene når de har verdenspremiere, noe som gjør at de som bor i distriktene har samme tilgang til attraktivt filminnhold som de som bor i mer urbane strøk.

Økonomisk og sosialt perspektiv:

Kinoene i distriktene er også viktige for lokalsamfunnets økonomi. De skaper arbeidsplasser og kan bidra til å trekke folk fra nabokommuner til lokale arrangementer og filmvisninger. Dette kan ha en positiv effekt på lokal handel, da besøkende kan kombinere kinobesøk med besøk til lokale butikker, kafeer og restauranter. Rundt 40% av de som går på kino besøker også kafeer eller restauranter før eller etter kinobesøket.

Kinoene i distriktene er en viktig del av det sosiale og kulturelle nettverket, og deres eksistens bidrar til å opprettholde et mangfoldig og levende lokalsamfunn. I områder der befolkningen er spredt og demografien kan være utfordrende, gir kinoen en arena hvor folk kan samles på tvers av alder, yrker og bakgrunn, noe som styrker fellesskapet.

Utfordringer og muligheter:

Kinoene i distriktene står imidlertid overfor flere utfordringer. Den største er at besøkstallene generelt har gått ned i løpet av de siste årene, blant annet som følge av pandemien og storstreik i Hollywood, en trend som er særlig merkbart blant yngre befolkning. Dette skyldes i tillegg konkurranse fra digitale strømmetjenester, samt utfordringer knyttet til det økonomiske vedlikeholdet av mindre kinolokaler. Samtidig er kinoene utsatt for svingninger i filmutbudet og markedets økonomi, og mange små kinoer sliter med å opprettholde lønnsomheten.

På den positive siden er det et økt fokus på å gjøre kinoene mer attraktive for unge mennesker, gjennom satsing på familiefilmer, barnefilmer og spesielle arrangementer som kan tiltrekke unge kinogjengere. Den teknologiske utviklingen, som digitalisering av kinolokalene, gir også kinoene muligheten til å tilby et bedre visningsmiljø og et bredere filmtilbud.

Kinobesøket i Norge forventes å øke med 25 % fra 2024 til 2025. Denne oppgangen skyldes økt filmtilgang fra Hollywood, med flere storslåtte filmutgivelser, samt at flere større norske filmer er ventet å nå kinolerretet. Forventningene er at det brede filmtilbudet, både internasjonalt og nasjonalt, vil tiltrekke flere kinogjengere og gi en økning i besøkstallene i løpet av året.

Konklusjon:

Kinoene i små og mellomstore kommuner i distriktene er en viktig kulturell og sosial ressurs. De gir innbyggerne mulighet til å oppleve filmkultur og samles rundt felles opplevelser. Til tross for utfordringene med synkende besøkstall og økonomiske press, er kinoene fortsatt et essensielt element i lokalsamfunnets kulturliv og fellesskapsbygging. For å sikre at kinoene forblir en bærekraftig og relevant kulturinstitusjon, er det viktig med fortsatt støtte til drift, investering i nye løsninger og fokus på å tilpasse tilbudet til lokale behov og interesser. Kinoene i distriktene spiller en uerstattelig rolle i å fremme kulturelt mangfold, styrke lokal identitet og bidra til sosial bærekraft.

Film & Kino

Espen L. Pedersen

Espen Lundberg Pedersen
Administrerende direktør